

Sygn. akt IV U 368/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 października 2014r. w S.

odwołania A. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 14 stycznia 2013 r. Nr E1 (...)

w sprawie A. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonemu A. P. przysługuje od dnia 01 grudnia 2012r. emerytura w wysokości 1638,63 zł (jeden tysiąc sześćset trzydzieści osiem złotych sześćdziesiąt trzy grosze) brutto.

Sygn. akt IV U 368/13

UZASADNIENIE

Decyzją z (...). Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przeliczył emeryturę A. P. wskazując, że przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł (...) i był wyższy od poprzednio wyliczonego z 7 lat kalendarzowych z okresu od 1 stycznia 1981r. do 31 grudnia 1987r. Wysokość świadczenia została ustalona na kwotę 1542,68 zł. Jednocześnie pismem z 14 stycznia 2013r. organ rentowy poinformował ubezpieczonego, że za okresy od 9 lipca 1959r. do 15 kwietnia 1960r., od 12 października 1960r. do 7 stycznia 1961r., od 4 września 1969r. do 31 grudnia 1971r. od 1 stycznia 1973r. do 31 stycznia 1973r., od 2 lutego 1973r. do 31 grudnia 1974r., od 24 października 1979r. do 31 grudnia 1980r., od 1 stycznia 1988r. do 31 lipca 1992r., od 28 października 1992r. do 5 maja 1993r., od 19 października 1993r. do 30 kwietnia 1994r. i od 1 grudnia 1994r. do 31 maja 1995r. za podstawę wymiaru składek przyjęto kwoty obowiązującego w tym czasie minimalnego wynagrodzenia.

Odwołanie od w/w decyzji złożył A. P. wnosząc o jej zmianę i uwzględnienie wysokości udokumentowanego wynagrodzenia, w okresach, za które brak dokumentów płacowych. Wskazał, że jego praca w Zakładach (...), a

następnie w Przedsiębiorstwie (...) polegała na skupie żywca, co było związane z odległymi wyjazdami. Charakter pracy wiązał się z wieloma nadgodzinami, dlatego jego wynagrodzenie znacznie przekraczało średnią krajową (odwołanie k.2-3 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu powołał się na argumenty przytoczone w zaskarżonej decyzji i wskazał, że odwołanie nie zawiera żadnych nowych dowodów faktycznych i prawnych, które uzasadniałyby zmianę decyzji i uwzględnienie odwołania (k.4-5 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony A. P. złożył 31 grudnia 2012r. do organu rentowego wnioski o ponowne przeliczenie emerytury w najkorzystniejszy sposób. Do wniosku załączył dokumenty Rp-7 z Przedsiębiorstwa (...) i legitymację ubezpieczeniową. Wnosił o wyliczenie emerytury z 20 najkorzystniejszych lat pracy (k. 52-54 akt organu rentowego). Następnie 11 stycznia 2013r. złożył do organu rentowego kopię umowy o pracę i angaże z zatrudnienia w Zakładach (...) (k.64-67 akt organu rentowego). Decyzją z 14 stycznia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przeliczył emeryturę ubezpieczonemu przyjmując do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Tak obliczony wwpw wyniósł 88,33%. Wysokość świadczenia po przeliczeniu wyniosła 1542,68 zł (k.74 akt organu rentowego). Jednocześnie pismem z 14 stycznia 2013r. organ rentowy poinformował ubezpieczonego, że za okresy od 9 lipca 1959r. do 15 kwietnia 1960r., od 12 października 1960r. do 7 stycznia 1961r., od 4 września 1969r. do 31 grudnia 1971r. od 1 stycznia 1973r. do 31 stycznia 1973r., od 2 lutego 1973r. do 31 grudnia 1974r., od 24 października 1979r. do 31 grudnia 1980r., od 1 stycznia 1988r. do 31 lipca 1992r., od 28 października 1992r. do 5 maja 1993r., od 19 października 1993r. do 30 kwietnia 1994r. i od 1 grudnia 1994r. do 31 maja 1995r. za podstawę wymiaru składek przyjęto kwoty obowiązującego w tym czasie minimalnego wynagrodzenia (k.75 akt organu rentowego).

Ubezpieczony A. P. od dnia 4 września 1969 r. pracował w Zakładach (...) w S. na stanowisku pracownika fizycznego, a następnie na stanowisku brakarz – konwojent ze stawką wynagrodzenia 5 zł za godzinę (k.4 akt osobowych). Następnie od 1 października 1969 r. stawka wynagrodzenia została podwyższona do 6,40 zł za godzinę (k.5 akt osobowych), a od 01.05.1971 r. obowiązywała stawka 7,10 zł za godzinę pracy (k.8 akt osobowych).

Następnie ubezpieczony był zatrudniony w okresie od 2 lutego 1973 r. do 31 sierpnia 1979 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) Oddział Rejonowy w S. na stanowisku magazyniera z wynagrodzeniem na początku zatrudnienia 7,50 zł za godzinę. Następnie od 1 kwietnia 1973 r. ubezpieczony otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 1700 zł miesięcznie. Od 1 czerwca 1973 r. wynagrodzenie ubezpieczonego wynosiło 1900 zł miesięcznie i dodatek specjalny w kwocie 400 zł miesięcznie. Od 1 stycznia 1975 r. ubezpieczony otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 2200 zł i dodatek specjalny w kwocie 400 zł miesięcznie, a od 1 września 1975 r. wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 2300 zł plus dodatek specjalny 500 zł miesięcznie plus dodatek w kwocie 200 zł za pracę w dniach wolnych. Od 1 stycznia 1976 r. ubezpieczony otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 2600 zł plus dodatek specjalny w kwocie 500 zł, a od 1 lipca 1976 r. dodatek specjalny wzrósł do 600 zł, a dodatek za godziny nadliczbowe do 250 zł. Od 1 stycznia 1977 r. wynagrodzenie ubezpieczonego wynosiło 3600 zł, w tym płaca zasadnicza w kwocie 2800 zł, i dodatek specjalny w kwocie 800 zł. Od 1 sierpnia 1977 r. ubezpieczony otrzymywał wynagrodzenie wraz z dodatkiem specjalnym w kwocie 3900 zł i takie wynagrodzenie otrzymywał do końca zatrudnienia w niniejszym przedsiębiorstwie (angaże w aktach osobowych ubezpieczonego). Z księżeczki ubezpieczeniowej ubezpieczonego wynika zaś, że w roku 1969 r. jego zarobki wynosiły 17 207 zł rocznie, a miesięcznie 2150 zł, a za rok 1972 r. otrzymał wynagrodzenie w kwocie 38295,93 zł w skali roku, a jego przeciętne miesięczne wynagrodzenie wynosiło 3191 zł.

Na rozprawie w dniu 22 stycznia 2014r. ubezpieczony domagał się przeliczenia emerytury i zaliczenia wynagrodzenia z lat 1969, 1970, 1971, 1973, 1974, 1975. Twierdził, że wynagrodzenie w Zakładach (...) w latach 1970 i 1971 było podobne jak w 1972r. Pracował cały czas na tym samym stanowisku i miał taką samą stawkę. W Zakładach (...) pracował na stanowisku brakarz-konwojent, pracował w pełnym wymiarze czasu pracy i w godzinach nadliczbowych. W legitymacji ubezpieczeniowej jest wynagrodzenie za 1972r. razem z nadgodzinami. Podnosił, że otrzymywał też premie uznaniowe,

wyróżnienie za wysokie obroty. Liczba godzin nadliczbowych była podobna w kolejnych miesiącach. W (...) był zatrudniony na stanowisku magazyniera bazy. Miał tam wynagrodzenie i premię eksportową co kwartał, oraz dodatek za pracę w warunkach szkodliwych i ryczałt za godziny nadliczbowe. Do emerytury wliczono mu za 1975r. tylko pół roku pracy, a nie cały rok.

Z przeprowadzonej na zlecenie Sądu opinii biegłej ds. księgowości wynika, że wyliczona wysokość świadczenia ubezpieczonego A. P. według najkorzystniejszego wariantu na datę 1 stycznia 2012 r. (pierwszy dzień miesiąca, w którym złożono wniosek) przy uwzględnieniu stawek wynagrodzenia za godzinę pracy w (...) Zakładach (...) w S. za okres od 04.09.1969r. do 31.01.1973r. wynikających z akt osobowych i przy założeniu, że średnie miesięczne wynagrodzenie z okresu z przed 1972r. i za styczeń 1973r. nie było niższe niż 3191 zł miesięcznie (rocznie 38295,93 zł) oraz przy uwzględnieniu stawek wynagrodzenia za okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W. wynikających z akt osobowych jak również wynagrodzenia uzyskanego przez ubezpieczonego za rok 1975 w kwocie 33 260 zł wynosi 1638,63 zł brutto (k.56).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. P. okazało się częściowo uzasadnione.

Zgodnie z art. 111 ust 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz. U. z 2013r. poz. 1440 ze zm.) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Stosownie do § 28 ust. 1 cytowanego rozporządzenia środkiem dowodowym w postępowaniu przed organem rentowym mogą być również poświadczone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów stwierdzających stan zdrowia oraz dotyczących okresów składkowych i nieskładkowych, a także wysokości wynagrodzenia, przychodu, dochodu i uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń, wydawane przez jednostki upoważnione do przechowywania dokumentacji zlikwidowanych lub przekształconych zakładów pracy.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 2009r., sygn. akt II UK 117/08 w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wysokość wynagrodzenia osiąganego w trakcie niewątpliwego świadczenia pracy może być wykazana wszelkimi środkami dowodowymi. Również w sprawie o sygn. akt I UK 115/06 Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 czerwca 2006r. zajął stanowisko, że wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy

(art. 227 kpc), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi. Nie obowiązuje wówczas ograniczenie wynikające z § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.).

Z zeznań świadków E. P. i T. O. wynika, że pracowali oni razem z ubezpieczonym. E. P. zeznał, że ubezpieczony zarabiał więcej od niego, ale nie znał wysokości jego wynagrodzenia. Podał wysokość swojego wynagrodzenia za sierpień 1973r. na kwotę 3000 zł, za marzec 1975r. na kwotę 3300 zł, za sierpień 1975r. na kwotę 4000 zł, obejmujące również dodatki specjalne. Świadek wskazał, że w jego ocenie ubezpieczony miał wyższy od niego dodatek za pracę niebezpieczną i podał, że w skład stałego wynagrodzenia wchodziło wynagrodzenie zasadnicze, dodatek specjalny, dodatek za pracę niebezpieczną, premia eksportowa okresowa. Była też premia roczna. Według E. P. pensja ubezpieczonego była podobna do jego pensji, ale dodatki eksportowe i za pracę niebezpieczną miał wyższe. Z kolei świadek T. O. pracował razem z ubezpieczonym w Zakładach (...) w S.. Był mechanikiem. Wskazał, że ubezpieczony zarabiał więcej od kierowcy, czy mechanika. Konwojenci mieli bardzo dużo godzin nadliczbowych. Płacono im za godzinę. Wskazał wysokość swoich zarobków rocznych za 1969r. na kwotę 41077,65 zł, za 1970r. na kwotę 39511 zł, za 1972r. na kwotę 43179 zł, i za 1973r. na kwotę 49 816 zł i zeznał, że konwojenci dostawali większe wynagrodzenie, bo mieli gorsze warunki pracy. Stawka świadka wynosiła 13-13,20 zł za godzinę. Wynagrodzenie, które podał obejmuje również godziny nadliczbowe. Świadek zeznał również, że wszyscy konwojenci nie mieli takiej samej stawki godzinowej, tylko były to różne stawki ze względu na staż pracy (k. 21v-23).

Zeznania wymienionych świadków nie dały podstaw ustalenia rzeczywistej wysokości zarobków A. P. za sporny okres. Fakt, że podali oni wysokość swojego wynagrodzenia oraz wskazali, że na pewno ubezpieczony zarabiał więcej od nich, nie może stanowić podstawy do przeliczenia wysokości emerytury, według ich wysokości ich wynagrodzeń, czy też hipotetycznego wynagrodzenia ubezpieczonego określonego na podstawie jedynie przypuszczeń. Trzeba bowiem zauważyć, że wynagrodzenia świadków są za inne niż ubezpieczonego stanowiska pracy, uwzględniają liczbę godzin nadliczbowych, którą każdy pracownik ma inną, a także w ich skład wchodziły różne dodatki i premie. Sam fakt, że według świadków ubezpieczony zarabiał więcej od nich, nie może być podstawą do przeliczenia, bowiem brak jest dowodów jakie konkretne kwoty wynagrodzenia za lata 1969 – 1975 r. (z wyjątkiem lat 1969 i 1972) otrzymywał ubezpieczony. Ponadto w ocenie Sądu nie zasługują na wiarygodność zeznania wymienionych świadków odnośnie wysokich zarobków ubezpieczonego, bowiem mając na uwadze wpisy w książeczce ubezpieczeniowej ubezpieczonego za lata: 1968 r. kiedy to jego roczne wynagrodzenie wynosiło 24 990,20 zł, 1969 kiedy to do sierpnia otrzymał wynagrodzenie w kwocie 17 207 zł i 1972 r. kiedy to uzyskał wynagrodzenie w kwocie 38 295,93 zł należy bezspornie uznać, że jego wynagrodzenie było niższe niż wynagrodzenie świadka T. O.. Ponadto z akt osobowych ubezpieczonego za okres jego zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) Oddział Rejonowy w S. wynika, że otrzymywał on jedynie ryczał za godziny nadliczbowe i pracę w dni wolne.

Ubezpieczony ma prawo dowodzić wysokość osiągniętych zarobków wszelkimi dowodami, nie mniej jednak muszą to być dowody konkretne i dotyczące jego własnych zarobków, a nie zarobków współpracowników. Wobec tak ustalonego stanu faktycznego, Sąd uznał, że podstawą do ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego za sporne lata 1969 - 1975 r. powinny być angaże znajdujące się w jego aktach osobowych oraz wpisy w książeczce ubezpieczeniowej, jako dowody wiarygodne i znajdujące odzwierciedlenie w rzeczywistości otrzymywanym wynagrodzeniu przez ubezpieczonego za powyższy okres.

Na podstawie powyższych dowodów Sąd zlecił biegłej wyliczenie wynagrodzenia ubezpieczonego za sporny okres i obliczenie mu emerytury według najkorzystniejszego dla niego wariantu. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony przez biegłą z 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu zatrudnienia wyniósł 98,22% i taki został przyjęty do wyliczeń. Biegła wyliczył ubezpieczonemu emeryturę na dzień 1 grudnia 2012 r. na kwotę 1638,63 zł brutto. Opinia biegłego ds. księgowości nie była kwestionowana przez ubezpieczonego. Do opinii uzupełniającej biegłej nie wniósł zastrzeżeń również organ rentowy, co Sąd uznał za fakt przyznany przez organ rentowy. Sąd obdarzył opinię biegłej ds. księgowości w całości i na jej podstawie zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego.

Mając na uwadze, że ustalony przez biegłą wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury (wvpw -98,22%) jest wyższy niż wvpw ustalony przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji (88,33%) i w związku z tym wyższe jest świadczenie emerytalne należne ubezpieczonemu od dnia 1 grudnia 2012 r. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że ubezpieczonemu od dnia 1 grudnia 2012 r. przysługuje emerytura w wysokości 1638,63 zł brutto.

Wysokość emerytury została ustalona od pierwszego dnia miesiąca, w którym ubezpieczony złożył wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc.